EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 16.7.2008
SEC(2008) 2119

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS

kas pievienots

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par Kopienas ekomarķējuma sistēmu

IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS

{COM(2008) 401 galīgā redakcija}
{SEC(2008) 2118}

Kopsavilkums

Saskaņā ar Ekomarķējuma regulas[1] 20. pantu Komisijai ir jāpārskata ES ekomarķējuma piešķiršanas sistēma, kas ir spēkā kopš 1992. gada, un jāsniedz priekšlikumi attiecīgiem šīs regulas grozījumiem.

Sistēmas vispārējais mērķis ir veicināt produktu ilgtspējīgu ražošanu un patēriņu, kā arī pakalpojumu ilgtspējīgu sniegšanu un izmantošanu, šajā jomā nosakot labākos līdz šim sasniegtos vides aizsardzības standartus. Vēršot klientu uzmanību uz šiem standartiem atbilstošiem produktiem un pakalpojumiem, ekomarķējumam jāveicina to noiets salīdzinājumā ar citiem tās pašas grupas produktiem un pakalpojumiem. Ekomarķējuma piešķiršanas sistēmai jābūt arī neatņemamai un efektīvai sastāvdaļai Eiropas Komisijas ilgtspējīga patēriņa un ražošanas plašākā pamatpolitikā un labi sasaistāmai ar citiem instrumentiem, piemēram, „zaļo" publisko iepirkumu, vides vadības un audita sistēmu (*EMAS*) un Ekodizaina direktīvu.

Ekomarķējuma piešķiršanas sistēmas pārskatīšanas un ietekmes novērtējuma procedūru uzsāka 2002. gada februārī, veicot plašu novērtējuma pētījumu par ekomarķējuma piešķiršanas sistēmu[2]. Papildus sistēmas pārskatīšanai ir notikušas vairākas apspriedes ar ieinteresētajām aprindām; 2006. gada sākumā tām sekoja sabiedriskā apspriešana internetā, kuras rezultātā tika secināts, ka ekomarķējuma piešķiršanas sistēmā nepieciešami būtiski grozījumi. Ietekmes novērtējuma rezultāti rāda, ka pašreizējās sistēmas mērķus nav iespējams sasniegt, jo ekomarķējuma atpazīstamība ir nepietiekama un uzņēmumi to izmanto maz, un viens no tā iemesliem ir nesamērīgas birokrātiskās un administratīvās procedūras.

Šajā ietekmes novērtējumā ir izskatīti trīs galvenie iespējamie risinājumi — turpināt piemērot pašreizējo pieeju, pakāpeniski izbeigt sistēmas darbību vai veikt grozījumus sistēmā. Saistībā ar pēdējo risinājumu tika analizētas vairākas iespējas, kas izskatītas kā pasākumu kopums pēc iespējas labāku grozījumu veikšanai sistēmā. Pēc ietekmes novērtējuma tika izraudzīts šis pēdējais risinājums. Tāpēc tiek ierosināts šāds pasākumu kopums, lai mainītu un vienkāršotu sistēmu:

- labāk pielāgot sistēmu citām Komisijas darbībām, kas orientētas uz ilgtspējīgu ražošanu un patēriņu;
- paplašināt ekomarķējuma izmantošanas jomu;
- ieviest pasākumus, lai veicinātu saskaņošanu ar citām ekomarķējuma sistēmām: padarīt ES ekomarķējuma piešķiršanas kritērijus par standartu citiem ekomarķējumiem; piemērot paātrinātu procedūru, lai pieņemtu kritērijus, kas jau izstrādāti atsevišķu valstu ekomarķējuma sistēmās;
- palielināt produktu grupu skaitu / veikt kritēriju ātrāku izstrādi;
- ieviest paraugu dokumentiem, kas attiecas uz kritērijiem, lai padarītu tos vieglāk izmantojamus lietotājiem;
- pamatnostādnes „zaļajam" publiskajam iepirkumam iekļaut kritēriju izstrādē;
- vienkāršot vērtēšanas un pārbaudes procedūras un atcelt ikgadējo iemaksu;

---

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 17. jūlija Regula (EK) Nr. 1980/2000 par pārskatīto Kopienas ekoetiķetes piešķiršanas programmu (http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/pdf/regulation/001980_en.pdf)

[2] http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/revision_en.htm

- nodrošināt kompetento iestāžu salīdzinošu novērtēšanu, kuru veic radniecīgas iestādes (*peer-review*);
- sekmēt sistēmas izplatību.

Sagaidāms, ka sistēmas izmaiņu un vienkāršošanas rezultātā, no vienas puses, būtiski pieaugs to uzņēmumu skaits, kuri izmanto ekomarķējumu, un tādējādi arī ar to marķēto produktu skaits tirgū. No otras puses, par ekomarķētajiem produktiem zinās un tos būs gatavi pirkt vairāk patērētāju; ES ekomarķējuma piešķiršanas kritēriji tiks vairāk izmantoti arī publiskā iepirkuma procedūrā. Ekomarķējums būs labāk pielāgots politikas veidotāju mērķiem, jo īpaši saistībā ar Ilgtspējīga patēriņa un ražošanas rīcības plānu; tas būs noderīgs arī kā produktu un pakalpojumu sasniegtā vides standarta apliecinājums un informācijas avots.

Sistēmas ekonomiskā ietekme un ietekme uz vidi būs atkarīga no ekomarķējuma panākumiem, kurus savukārt ietekmēs tādi faktori, kā, piemēram, cik labi tā ir saskaņota ar citiem politikas instrumentiem, kuru mērķis ir veicināt jauninājumus vides standartu nodrošināšanai visā produktu aprites ciklā. Savos turpmākajos pasākumos ilgtspējīgas ražošanas un patēriņa veicināšanai Komisija izskatīs iespējas izmantot noteiktus produktu politikas instrumentus saskaņotā un savstarpēji saistītā veidā, lai pēc iespējas palielinātu to kopējo ietekmi, veicinot jauninājumus labākajiem vides standartiem atbilstošo produktu jomā, kā arī šo produktu noietu. Tā kā ekomarķējums ir daļa no šā instrumentu kopuma, arī tā ietekme būs jāvērtē kā daļa no tā.

Ietekmes novērtējumā secināts, ka pārskatītajai ekomarķējuma sistēmai kā brīvprātīgam instrumentam ir pozitīva ietekme uz ES ekonomiku un ka tā var palīdzēt veicināt gan konkurenci, gan konkurētspēju. Tādējādi ekomarķējums atbilst tirgus vajadzībām un, ņemot vērā jauno vienkāršoto pieeju, ir uzskatāms par „labāka regulējuma” politikas instrumenta paraugu.